

ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED
ROCKWOOL FOUNDATION RESEARCH UNIT

27. juni 2012
BJ/-

Beskæftigelsesudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Med Budstikken

Hermed fremsendes til udvalget 35 stk. af det nyhedsbrev, der i går blev publiceret på baggrund af bogen *Har vi tid til velfærd?* (af Jens Bonke og udgivet på Gyldendal).

Jens Bonke har følgende telefonnumre: 33 34 48 04 og 40 93 47 45.

Venlig hilsen

Bent Jensen

Tlf. 33 34 48 11 eller 20 10 53 47

Vi synes, at vi arbejder mere, men faktisk arbejder vi mindre

Hvor meget arbejder den danske befolkning egentlig? Det viser en ny analyse af, hvordan danskerne bruger deres tid.

Ifølge analysen har vi på knap ti år selv fået en opfattelse af, at vi arbejder mere og mere. Halvanden time ekstra er det blevet til. Fra knap 38 timer i 2001 til godt 39 timer i 2009. Det er i hvert fald det, vi siger er vores normale ugentlige arbejdstid, når vi bliver spurgt.

Men udover blot at spørge folk om deres arbejdstid foretages der i undersøgelsen en egentlig måling af, hvor meget vi i virkeligheden arbejder. Godt 7.000 voksne mennesker har nemlig registreret – opdelt på ti-minutters-intervaller – hvad de bruger deres dag på.

Og denne måling fortæller en ganske anden historie. Nemlig historien om, at vi – siden 2001 – har reduceret vores *faktiske ugentlige arbejdstid* med godt og vel en time. Hvor danskerne tilbage i 2001 rent faktisk arbejdede 34,5 timer om ugen, er tallet i 2009 faldet til 33,2 timer om ugen.

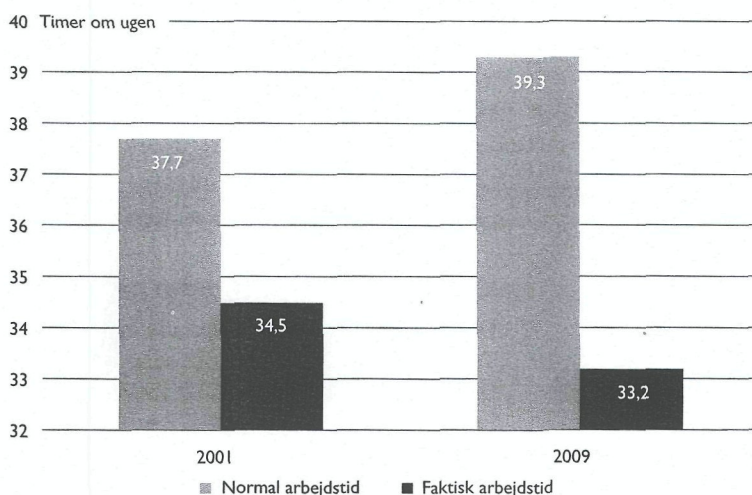
”Forskellen på, hvad vi tror, vi gør, og hvad vi så rent faktisk gør, kommer sig af, at den virkelige verden er alt andet end firkantet. Vi tror måske, at vi arbejder 40 timer om ugen, men glemmer at vi mandag havde barns sygedag, at vi tirsdag skulle til lægen, og at vi fredag holder en halv fri-dag. Vi arbejder ganske enkelt ikke det antal timer på arbejdsmarkedet, som vi tror”, siger seniorforsker Jens Bonke fra Rockwool Fondens Forskningsenhed.

”I forhold til at finansiere og drive velfærdssamfundet tales der meget om at sætte arbejdstiden op. Men det vil kun nytte noget, hvis det er den faktiske arbejdstid, som øges”, siger forskningschef Torben Tranæs.

Den historiske udvikling i den faktiske arbejdstid kaster et nyt lys over spørgsmålet om den svage BNP-vækst i Danmark de sidste mange år. Hidtil har en svag produktivitetsudvikling fået skylden. De nye

FIGUR 1

Beskæftigede danskernes normale og faktiske ugentlige arbejdstid, 2001-2009

KILDE: ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED

Figuren viser, hvor mange timer danskerne i gennemsnit vurderer, at de arbejder om ugen (blå søjler) sat op imod en måling af, hvor meget vi så rent faktisk arbejder (grå søjler). I 2001 overvurderede danskerne deres arbejdstid med tre timer om ugen, mens overvurderingen i 2009 var steget til seks timer om ugen.

tal for den faktiske arbejdstid tyder på, at dette ikke er hele forklaringen. ”Noget af forklaringen på den svage vækst i Danmark er måske den enkle, at vi har skruet ned for arbejdsindsatsen, og det giver naturligvis en lavere vækst – vi arbejder simpelthen ikke så meget som tidligere”, siger Torben Tranæs.

Den ny analyse offentliggøres i bogen *Har vi tid til velfærd? – om danskernes brug af deres tid ude og hjemme*, fra Rockwool Fondens Forskningsenhed.

I bogen analyseres en lang række spørgsmål om danskernes forbrug af tid – og ikke kun i forhold til arbejde. Det undersøges blandt andet, hvordan arbejdsdelingen er i hjemmet, hvad vi bruger vores fritid til, og danskernes tidsforbrug sammenlignes med tidsforbruget i andre lande.

Indhold

Især de arbejdsomme overvurderer deres arbejdstid

Mens de, der arbejder 25-29 timer om ugen, typisk overvurderer deres ugentlige arbejdstid med to-tre timer, gælder det for dem, der siger, at de arbejder mere end 50 timer ugentligt, at de rammer 12,5 time ugentligt for højt side 3

Ændringer i danskernes tidsforbrug over de seneste 45 år

I 2009 brugte danskerne 43 minutter mindre på en gennemsnitsdag på at arbejde på arbejdsmarkedet, end de gjorde i 1964. På årsplan er vi sluppet for 262 arbejdstimer, hvilket svarer til næsten 11 fulde døgn's mindre arbejde side 5

Stilling og uddannelse har betydning for arbejdstiden

Mens funktionærer og arbejdere går på job mellem fire en halv og fem timer på en gennemsnitsdag, så bruger de selvstændige over seks timer dagligt på deres arbejde. Især faglærte har de seneste årtier reduceret deres arbejdstid side 7

Halvdelen af danskerne har stadig faste arbejdstider

Mange møder på job om morgenen ugens fem hverdage, og de går hjem før eftermiddagen er blevet til aften. Tre ud af fire møder i tidsrummet 7-8 om morgenen, og næsten lige så mange går hjem igen ved 15-16-tiden side 8

Vi er blevet mere tilfredse med arbejdstiden

Danskerne er i stadigt stigende omfang tilfredse med deres ugentlige arbejdstid. Tre ud af fire var i 2009 tilfredse. Ved årtusindskiftet var kun to ud af tre tilfredse side 10

Danske kvinder med små børn arbejder mindst

Når børnene er små, skruer danske kvinder ned for det arbejdsmæssige blus. De skruer op igen, når børnene bliver lidt større. Mænd arbejder videre på samme niveau, uanset om de har små eller store børn side 12

Stigende ligestilling i hjemmet

Husarbejdet er i dag mere ligeligt fordelt, end det har været nogensinde før. I 2009 brugte kvinder godt tre kvarter mere end mænd om dagen. side 13

Husholdningsarbejde byttes til forbrug

Forbrugsmulighederne for personer i et parforhold hænger sammen med, hvilken forhandlingsposition der er mellem ham og hende. Det afhænger blandt andet af, hvem der laver hvor meget derhjemme side 14

Fritiden er ofte passiv, og den aktive fritid er blevet kortere

Siden årtusindskiftet har danskerne fået omkring tre kvarters ekstra fritid på en gennemsnitsdag. Stort set al den ekstra tid går til stillesiddende, passive fritidsaktiviteter side 15

Danskernes arbejdstid ligner andre europæeres

Tyskerne bruger mindst tid på at arbejde. I Danmark rammer vi det europæiske gennemsnit på godt tre timer dagligt side 17

Danskerne fører på ligestilling

Danskerne ligger, i sammenligning med andre europæiske lande, i front, når det gælder ligestilling mellem mænd og kvinder side 18

Har vi tid til velfærd? Om danskernes brug af deres tid ude og hjemme

Af Jens Bonke
med bidrag af
Bent Jensen

Gyldendal, juni 2012
168 sider, 169 kr.
ISBN 978-87-02-10816-3

LITTERATUR FRA ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED

2012

Serving time or serving the community? Exploiting a policy reform to assess the causal effects of community service on income, social benefit dependency and recidivism.

Af Signe Hald Andersen. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Unemployment and crime: Experimental evidence on the causal effects of intensified ALMPs on crime rates among unemployed individuals.

Af Signe Hald Andersen. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Does Incarceration Length Affect Labor Market Outcomes for Violent Offenders?

Af Rasmus Landersø. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Losing the stigma of incarceration: Does serving a sentence with electronic monitoring causally improve post-release labor market outcomes?

Af Lars Højsgaard Andersen og Signe Hald Andersen. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

The Effect of Workfare on Crime: Youth Diligence and Law Obedience.

Af Peter Fallesen, Lars Pico Geerdsen, Susumu Imai og Torben Tranæs. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse.

Af Lars Højsgaard Andersen, Hans Hansen, Marie Louise Schultz-Nielsen og Torben Tranæs. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Hvad har vi gjort ved tiden?

Af Jens Bonke og Bent Jensen. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Det levede liv med sindslidelse.

Af Nelli Øvre Sørensen. (Forskningscenter for Socialt Arbejde, Professionshøjskolen Metropol og Rockwool Fondens Forskningsenhed. København).

Undeclared Work, Deterrence and Social Norms: The Case of Germany.

Af Lars P. Feld og Claus Larsen. (Springer-Verlag. Berlin Heidelberg).

Das Ausmass der Schwarzarbeit in Deutschland.

Af Lars P. Feld og Claus Larsen. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Sort arbejde i Tyskland.

Af Lars P. Feld og Claus Larsen. (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Rockwool Fondens Forskningsenhed. Nyhedsbrev (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i Enheden. Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Ansvarshavende redaktører: Forskningschef Torben Tranæs og formidlingschef Bent Jensen.

Forskningsenhedens øvrige medarbejdere er: Forsker Lars Højsgaard Andersen, projektchef og seniorforsker Signe Hald Andersen, forskningsassistent Kristian Hedeager Bentsen, seniorforsker Jens Bonke, forsker Johannes K. Clausen, forsker Peter Fallesen, forsker Jane Greve, forskningsassistent Sidsel Halben-Feld, forskningsassistent Cathrine Søgaard Hansen, forsker Camilla Hvidtfeldt, forsker Rasmus Landersø, forsker Claus Larsen, evalueringschef Helene Bie Lilleør, evalueringskoordinator Ulrik Lund-Sørensen, forskningsassistent Bodil Wullum Nielsen, forskningsassistent Martin Engvang Roed, seniorforsker Marie Louise Schultz-Nielsen, sekretær Mai-britt Sejberg, forsker Peer Skov, forskningsassistent Jossi Steen-Knudsen og forskningsassistent Ermias Gebru Weldesenbet.

Evt. praktiske spørgsmål angående nyhedsbrevet besvares af Mai-britt Sejberg på tlf. 33 34 48 00. E-post: mbs@rff.dk.

Adresse: Sølvgade 10, 2. tv, 1307 København K. E-post: forskningsenheden@rff.dk. Hjemmeside: www.rff.dk.